

Column

Verkeerde keus

Peter Koomen
pkoomen@worldonline.nl

Kunt u één reden bedenken om het tropisch regenwoud van Borneo te redden? Het Wereldnatuurfonds heeft er vijf en ze zijn alle vijf gewerveld: de orang-oetan, de Sumatraanse (!) neushoorn, de Maleise (!) beer, de Aziatische (!) olifant en 'de' neushoornvogel (welke van de acht?). Ik wed dat deze soorten eigenlijk al gered zijn omdat ze zich dankzij grote vochtige ogen of een aibaar uiterlijk in menig dierentuin konden vestigen. Hun voortbestaan is daar dankzij fokprogramma's beter geregeld dan in tropische regenwouden ooit mogelijk zou kunnen zijn. Deze soorten hebben het goed voor elkaar. In de dierentuin komen ze ook uitstekend tot hun recht, in het oerwoud van Borneo niet. Ja kijk, als je naar een Borneaanse orangcrèche gaat, krijg je natuurlijk apen te zien (en het verzoek iets te doneren), maar zo'n crèche is eigenlijk ook een dierentuin. Als je echt naar het oerwoud gaat, krijg je alleen maar misbaar van zwiepende takken te zien, zo'n 50 meter boven je hoofd. Als je geluk hebt zie je tussendoor een flits van een oranje arm, maar die kan ook van een langoer zijn. Pas als de arm met stront begint te gooien kun je er vrij zeker van zijn dat het een orang-oetan is. De plaatselijke bevolking is dan ook helemaal niet zo gesteld op deze humeurige bosplaaggeesten. Als je ze aan toeristen wil laten zien zijn ze er niet, maar ze vreten wel je fruitbomen kaal. Moet het tropisch regenwoud beschermd worden voor de orang-oetan? Welnee. Geef de orang-oetan een kans, plant meer fruitbomen! Dat zou pas een goede actie zijn!

Natuurlijk moet het tropisch regenwoud gered, maar wat mij betreft niet vanwege harige apen of schreeuwerige vogels. Er zijn betere redenen te bedenken, maar die zullen de TV waarschijnlijk nooit halen. Het zijn namelijk de grootste mier ter wereld, de op een na grootste bij ter wereld, het langste insect ter wereld (een wandelende tak), het grootste wandelend blad ter wereld, de duizendpoot met de langste poten ter wereld, de nachtvlinder met de langste slippen ter wereld, keverlarven die nooit verpoppen maar zich toch voortplanten, wandelende takken met rode knieën, zweepstaartschorpioenen met rode sokjes, libellen met alles rood, miljoenpoten die zich oprollen tot een bruine pingpongbal, *Troides brookiana*, vliegen met ogen op steeltjes, neushoornkevers met maar liefst drie neushoorns, springspinnen die op mieren lijken, vlinders die op wespen lijken, sabel- en bidsprinkhanen die op aangevreten bladeren lijken, rupsen die op slangen lijken, loopkevers die op violen lijken, kogelspinnen die op een speldenkussen lijken, zangcicaden die een metaalbewerkingswerkplaats nadoen, pissebedden die sprongetjes maken, zandloopkevers die over bladeren rennen, kakkerlakken en krekels met felle kleuren, krabspinnen die in vleesetende planten leven, wolfspinnen die webben maken en reuzenwielwebspinnen die fluoresceren. Onder andere. Want dit zijn alleen nog maar een paar dingen waarvan we weten dat we ze verliezen als dat regenwoud eraan gaat om er tropisch hardhout, papierpulp of oliepalmlantaas van te maken. Al die duizenden soorten die we nog niet kennen verdwijnen ook. Dát worden de dodo's van de toe-

komst: onbeschreven, ongefotografeerd, onbekend, onbeminde, onbegrepen. Uitgeroeid voor we goed en wel beseften welke waarde ze zouden kunnen hebben.

Nou gebruikt u natuurlijk allang geen tropisch hardhout meer (zodat nu in Hongarije soortenrijke eikenbossen in rap tempo plaats maken voor *Robinia*-plantages, maar dat is een ander verhaal). U bent van plan minder papier te gaan gebruiken. Maar u kunt palmolie niet vermijden, want dat zit overal in (bijvoorbeeld in zeep, cosmetica, margarine, frietuurolie), terwijl de verpakking dat hoogstens cryptisch vermeldt. Uw geweten begint dus te knagen. U bent rijp iets te gaan storten bij het Wereldnatuurfonds, dat van plan is het hart van Borneo op te gaan kopen. Dat is een mooi streven, maar het zou me verbazen als dat binnen een paar jaar voor elkaar is. Als intussen die laatste paar orang-oetans, neushoorns, beertjes, olifantjes en neushoornvogels het niet redden (dat gevaar is niet denkbeeldig), staat het grootkapitaal niets meer in de weg om het oerwoud geheel te gelde te maken. Vijf kwijnende redenen om een oerwoud te beschermen is niet ruim. Het wordt dus hoog tijd dat die duizenden tot nu toe onbekende geleedpotige redenen eens goed in kaart worden gebracht om meer gewicht in de schaal te leggen. Doe er wat aan! Sus uw geweten! Geef! Geef! Geef! Niet aan het WNF, maar aan mij. Ik kan u garanderen dat uw geld volledig ten goede komt aan de studie van de regenwoudarthropoden van Borneo. Giro 3913019. Als er na de oerwouden geld over blijft, begin ik aan de mangrovebossen. Daar hoor je ook nooit wat over.

